UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus rece[n]s illustrati

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Trigesimussextus ar. de offensionibus iurisperitoru[m] [et] adsessorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Visual Library

aduocandum pecuniā receperūt.ff.ad.l. iulia.repe. eadē.
Et qui audierūt leges pariſius. ex̄ de priuil.ſuper ſpecu-
la. Et plati et preſbyteri nedū religioſi qui audiūt leges.
ex̄ ne clerici vel mo.c.ſi.⁊.c.nō magno. ¶ Decimoq̄rto q:
ꝑ eos frequēter ſtat ne cauſa terminet: ⁊ tñ totū ſalarium
petunt.ſecus ſi per eos non ſtaret: quia tūc totū ſalariū
petere poſſunt.ff.loca.et cōduc.qui opas.⁊ ad.l.rhodi.de
iactu.q̄ leuāde.§.ſi vehēda.al.eſt lex.ff.de var.et extraor.
cog.l.j.§.ſi iulius maternus. C.de aduoca. diuer.iu. poſt
duos.vide q̄d no. Joan.an.ex̄ de reſcrip.ſtatutū.li. vj.in
gloſ. quia cōmune.et ſi tranſigat cliētulus videtur aduo-
catus obtinuiſſe.ar.ff.manda.l.fina. ¶ Decimoquinto q:
ꝓponūt factū q̄d ꝑncipales ꝑſone deberēt in iudicē ꝓpo
nere.ex̄ de iudic.paſtoralis. ¶ Decimoſexto q: recipiūt ſa
lariū vel partem ante finem cauſe: immo aliq̄ anteq̄ inci
piāt/cōtra id q̄d no. Innocē.ex̄ de loca.⁊ cō. ꝓpter.in glo.
magna. Si aduocat' mai' petat ſalariū.vide Inno.ex̄ de
reſcrip.pſtri.li.vj. ¶ Decimoſeptimo q: volūt eſſe teſtes i
cauſa in qua ſunt aduocati: contra id q̄d legit de teſti. in
lr̄is.ar.⁊ ſup h̄ vide Innocē. de traſac.ex lr̄is. ¶ Decimo-
octauo q: quū ſint q̄dā vaſſalli dn̄oꝝ: nolūt pro eis aduo-
care: nec de aduocatiōe eis ſeruire: quū ad hoc ex pacto te
neant: alīs ſecus ſm̄ Inno. qui de hoc no. ex̄ de iureiu.ſi-
cut.⁊.j. ¶ Decimonono quia quū fuerint aduocati in cau
ſa: volunt eſſe iudices in eadē cōtra id q̄d legit ⁊ no.ex̄ de
ap.poſtremo.⁊ in vlt.glo. ¶ Vigeſimo q: vociferant ⁊ cō
tēdunt rixoſe: quū miti ratione nō tumultuoſa voce factū
ſuū debēt proponere/⁊ ſus. v.q.iiij.in loco.iij.q.vij.§.tria.
i.l.canonizata.ſiq̄s adeo. ¶ Vigeſimoꝑmo.q: nō iuſtitie:
ſʒ lucro intēdūt.iij.q.vij.§.tria.v̄.apd̄ vrbē. ¶ Vigeſimo
ſc̄do q: quū religioſi i aliq̄ caſu licito aduocāt munera ac-
cipiūt/ꝯ id.xv.q.ij.c.j.cū.§.ſe. ¶ Vigeſimotertio q: mona
chi ꝑ monaſterio ſuo aduocāt ſine licētia abbatiſ/ꝯ id.xvj.
q.j.monachi.ij. ¶ Vigeſimoq̄rto q: frequēter clerici ad-
uocāt ꝯ eccleſiā ſuā vl' ep̄m vel patronū. quo caſu merent
perdere bn̄ficium.xxj.q.v. de forma.xcvj.diſt.ſi imperator.
ex̄ de poſtu.c.vlt.vbi de hoc.legitur ⁊ no.j.q.vij.c.j.vbi de
hoc. ¶ Vigeſimoq̄nto q: aduocāt ꝓ hereticis cōdēnatis:
vn̄ a ſuo officio ꝑpetuo ſunt ſuſpēſi ⁊ ꝑpetuā īfamiā incur
rūt.ex̄ de hereticis.ſi aduerſus.q̄d intelligit. Oſtiē.poſtq̄
ſunt heretici ꝑ eccleſiā excōmunicatiōe notati.i.excōmuni
cati denūtiati: vt no.in ſumma ex̄ de heretici.§. qua pena.
v̄.hanc aūt penam. Sic etiā intellige eodē ti.c.ij.§.hereti
ci.li.vj.al's ſi negat ſe hereticū: defenſio ſibi dat per ſe ⁊ ad
uocatū per ea q̄ no.p.e.ca.ſi aduerſus.q: ſepe falſo inquā
crimina notant.ij.q.j.multi.in ſi.facit optime ex̄ de hereti-
cis.multorū.§.verū.clem̄. ¶ Vigeſimoſexto quia dede-
rūt conſiliuꝫ: vel fauorē: vel auxiliū morti vel inſecutioni
ep̄oꝝ: q: tūc aduocare nō poſſunt nec aliud habere officiū
ex̄ de penis.felicis.§.nulli. ¶ Vigeſimoſeptimo q: aduo-
cāt quū fuerint filij vel nepotes hereticorū: vel fauentes
hereticis/contra p.e.§. hereti. ¶ Vigeſimooctauo non
ꝯſtant quidā patrociniū eccl'ie ſue quū teneant.iij.q.j.nul
li. ¶ Vigeſimonono q: quīdā volūt eſſe aduocati ꝓ vtra
q̄ parte bona fide.ꝓ q̄bus facit q̄d no.xlv.di.diſciplina.in
glo.ar. Sed hoc intelligit ibi archidia.quū ex aduocatio-
ne nō fit ꝑiudicium parti. Sed ego non video quomō pu
re vtriq̄ parti ſibi inuicē contrarie poſſunt ſeruire: ⁊ ideo
peccāt.ar.p.e.l.canonizata.ij.q.iij.§.notandū.v̄.ꝑuarica-
tor. An ſufficiat aduocato dicere ita dicit.l.licet eam nō al
leger.j.q.j.vt euidenter. An aduocati in cauſa principali
teneant defendere ſuos clientulos appellantes ꝓ eodē
ſalario.vide.ij.q.vj.§.poſt ſecundam.de medico an tenea
tur curare ꝓ ꝑmo proprio ſalario recidiuantē.de peni.di.
iij.adhuc inſtāt.gloſ.artis. Or aduocatus idē ius ſepius
pōt inducere.xxiij.q.vij.quēadmodū.gloſ.in ꝑn. Et cōtra
illiteratum debēt aduocati loqui vulgariter.no.xxiiij.q.j.
odi.in gloſ.j.⁊ eſt figura.⁊ legit ⁊ no.xxviij.q.j.ſicut enim
ꝓpe ſi.v̄.ſi ergo.ibi/intelligis ne quid dicam.an in hoc ex
planando aliquando diligentius immorabor.attende vt
rem ipſam explanandam taq̄ incōſpectu declarandā blā
diore ſermone ponamus.⁊ in glo.ſ.ar.⁊ ex̄ de ſtatu mona-
chorum.ne in agro.§. regula. clemen. Or poſſunt etiam
aduocati ſiue iuriſconſulti mutare ſuam opinionem ſi ex-
pedit mutari no.xxiij.q.vj.vides.gloſ.et volēs ſic ex. Poſ
ſunt etiā aduocati in cauſis matrimonialib' ⁊ alijs ſpūa-
lib' leges nō cōtrarias canonib' allegare.x.diſt.c.j.xxix.q.
ij.ſiquis ancillā. ¶ An aduocatus debeat habere ſalariū
qui voluit ſed non potuit negotio intereſſe. pro et cōtra.
de peni.diſt.j.magna pietas.in prin.diſt.ibi.votum em̄ ꝓ
ope reputatur.in gloſ.hoc enim tm̄ in bonis. Pro ſalario
ꝓmiſſo vel debito aduocato ꝓ cauſa vētilata in curia me-
tropolitani: nō aget corā eo: ſʒ corā ordinario litigatoris.
ex̄ de fo.cō.romana.§.nec etiā.li.vj. Nō tenet aduocatus
dicere parti aduerſe ius quod ꝓ eo facit. no.iiij.q.iiij.c.j.
¶ E De ſatiſfactione ⁊ reſtitutione faciēda ꝑ aduoca-
tos .ex̄ de immu.eccleſie.quia pleriq̄. per Innocen. Re-
ſtituant autē violēter et malitioſe acquiſita ſi volunt ſal-
uari.nec enim in die iudicij habebūt de allegationis nito
re ſubſidium.ad hec de peni.diſt.v.falſas.ix.q.iij.aliorum
Boni ⁊ fideles aduocati milites ſunt rempublicam legi-
bus potius q̄ armis defendentes. C.de aduoca.de iure-
iu.aduocati.ar.ff.de voca.mu.l.ij.§.quam ita.et.§.ſe.ff.de
cap.⁊ poſtlimi.re.l.poſtliminiū.§. ſi.tales ſi vltra ſalaria
petant concutiūt.ſuper his vide q̄d legitur ⁊ no.xxiij.q.j.
militare.in gloſ.cum ergo.⁊ ex̄ de vo.⁊ vo.re.ex multa.§.
ij.in ſi.et in gloſ. Idem dicit lex.

¶ Articulus.xxxvj. A

DE offenſionib' iu-
riſperitorum et adſeſſorum: idem quaſi
per omnia poteſt dici ſicut de offenſioni
bus magiſtrorum ⁊ aduocatorū ꝑme
dixi. Dicitur autē iuriſconſultus is q̄ ſibi Juriſpe-
queſtiones factas ſoluit/⁊ determinat per ius: et non ad- riti.
uocat. Sed ſi ꝓponat ſibi queſtio de facto: ipſam ſoluit ſi Adſeſſo-
cut ſibi videt: et de iure reſpondet.in italia tales vocātur res.
ſapientes.vnde frequēter partes petunt ſapientem a iu-
dice ſuper aliquo articulo incidenti vel principali. decidē
do per eum ad expenſas petentis vel vtriuſq̄ partis ſi
concordant. hi olim cōſtituebantur a principe: et eorum
opinio vim legis habebat.inſtitu.de iure.natura.§.reſpō-
ſa.et diſt.ij.reſponſa prudētum. hodie autem tales nō in-
ueniuntur: ſed tantum hi qui conſiliū dant credendi aut
litigandi et frequenter ſuas faciunt allegationes ꝓ par-
te conſulente eos vel pro vtraq̄: ſed eligit verius. qui ſi
rectum conſilium dant: cōpetens ſalarium recipere poſ-
ſunt.xj.q.iij.c.non licet.⁊.xiiij.q.v.non ſane. et vide quod
no.ex̄ de vi.et hone.cleri.cum omni.gloſ.penul.et de ma-
giſtris.q̄ non nullis.gloſ.ſed nunquid non licet. Adſeſſo
res autē dicunt quia adſiſtunt iudici ad conſilia dāda in
omnibus articulis in cauſa. Hi duo potiſſime offendunt
in ſalarijs immoderatis: et in malis conſilijs que dant: ſi-
ue per ignorantiam: ſiue per negligentiam: ſiue per ma-
litiam.et tunc ad reſtitutionem tenent ⁊ ad intereſſe par
ti leſe ſicut.ſ̄.dixi de aduocatis. Et de iſtis/⁊ de eorū ſala-
rijs.ex̄ de of.del.ſuper queſtionū.§.verū.de vi.⁊ ho.cleri.
cū ab oi.⁊ de reſcrip.ſtatutū.l.vj.plene legit ⁊ no.in mul-
tis glo.ibi.et.xiiij.q.v. non ſane.⁊ de appel.poſtremo.

¶ Articulus.xxxvij.

DE procuratorū ex-
ceſſibus nunc dicamus. Quid autē ſit actor
quid ſyndicus: quid ꝓcurator: quid hecono
mus: quid vicedominus : quid prepoſitus:
et a q̄bus: ⁊ qualiter: et in quibus cauſis: ⁊ cuius authori
tate: ⁊ ad que cōſtituant: et de officio eorū: ⁊ de differentia
nominū ipſorū: ⁊ q̄ voluntas conſtituentis ꝓcuratorum
ſemꝑ eſt cōſideradā: ⁊ de forma procurationis in iudicio
vel extra. ex̄ de procura. petitio.de obli.ad rōcinia.c.j. de